

Evanghelia după Matei

Capitolul 19

SECȚIUNEA V – 19:1-25:46

Pășim în secțiunea V care se încheie și ea cu două discursuri consistente (23:1-25:46). Această secțiune pare să aibă ca temă centrală lepădarea lui Israel, lepădare care devine un avertisment pentru Biserica ce avea să se nască în curând. Vom studia pasaj cu pasaj, căutând pe parcurs și legăturile dintre acestea.

19:1-12 – Despărțirea bărbatului de nevastă

Este foarte interesant cum începe această secțiune. Observăm mai întâi că Isus pleacă din Galileea și se duce în ținutul Iudeii. Isus se îndreaptă spre Ierusalim. O bună parte din lucrarea Sa și-a îndeplinit-o în Nord, în Galilea. Acum, finalul lucrării Sale îl dedică Iudeii și Ierusalimului. La Ierusalim va avea loc confruntarea finală dintre Isus și autoritățile religioase ale vremii. Lucrarea Sa a început cu celebra predică de pe munte în care Isus a demascat teologia falsă a autorităților vremii. La finalul lucrării, va repeta același lucru, dar în confruntare directă cu autoritățile religioase, și toate acestea acasă, la Ierusalim. Isus îi va face de rușine la ei acasă, îi va învinge în deplasare, cum s-ar spune în termeni sportivi. De la începutul secțiunii se precizează faptul că Isus se aproprie de Ierusalim.

Al doilea detaliu îl găsim în v.2. Isus continuă să vindece bolnavii. În ciuda contestării acestui semn de către Farisei, și în ciuda faptului că aceștia cer și alte semne, Isus continuă repetarea acestui semn. Restaurarea creației trebuia să înceapă cu restaurarea omului. Restaurarea lui Israel trebuie să înceapă cu vindecarea ființei lui Israel. Și cea mai mare și dificilă minune era tocmai restaurarea omului. Dacă acest lucru avea loc, celelalte și înnoirea tuturor lucrurilor veneau de la sine. Am comentat aceste aspecte și în celelalte secțiuni.

După aceste două detalii introductive, urmează o primă confruntare cu Fariseii. Este prima secțiune de până acum care începe cu o confruntare directă între Isus și Farisei. Observăm că în această secțiune sunt relatate cele mai multe confruntări de acest tip, și că aceasta e o temă centrală a secțiunii. Deci nu ne mirăm că secțiunea începe cu o astfel de relatare. Nici bine nu apucă Isus să pună piciorul pe tărâmul Iudeii, că fariseii și vin la El ca să-L ispitească, să-L testeze. Fariseii nu sunt mișcați de abundența de vindecări făcute de Isus. Ei nici nu vin sinceri, cu inimă curată la Isus. Ei nu Îl recunosc ca un mare învățător și vor să afle părerea Sa cu privire la divorț. Ei vor să Îl testeze, să Îl ispitească. În ce constă testul, ispita? În vremea respectivă erau două școli rabinice: școala lui Șamai (mai radicală) și școala lui Hilel (mai liberală). Șamai propusese o abordare îngustă, literală, fundamentalistă a Legii. El nu lăsa loc de nuanțe. Legea este absolută: alb sau negru, nu există loc pentru negociere. Hilel propune o abordare în care era loc și pentru nuanțe, în care lucrurile diferă de la caz la caz, în care este loc de o anumită îngăduință. Cu privire la divorț, se puneă întrebarea: care sunt acele pricini care dau voie

bărbatului să își lase nevasta? După cum ne așteptăm, școala lui Șamai era mai restrictivă și legitima divorțul doar pentru anumite pricini mai grave, iar școala lui Hilel era mai puțin restrictivă acceptând o gamă mai largă de motive care ar justifica divorțul.

Fariseii doresc să vadă cu care școală simpatiza Mântuitorul. Dar probabil mai mult decât atât. Divorțul era un element teologic al vremii foarte controversat. Fariseii îl atrag deci pe Isus într-o zonă teologică sensibilă. Ea este și o zonă alunecoasă. Oare în v. 3 cei care pun întrebarea sunt reprezentanții școlii lui Șamai sau ai lui Hilel? Sau mai degrabă, sunt reprezentanți de la ambele școli, și fiecare școală este gata să declanșeze un asalt teologic împotriva lui Isus. Oare s-au înțeles ambele școli să îl facă praf pe Isus? Ceva de genul: *Dacă dă cutare răspuns, ripostați voi! Dacă dă celălalt răspuns, ripostăm noi!* Tot ce este posibil. În cele din urmă pe Farisei îi dorea cel mai tare popularitatea lui Isus. Creșterea popularității lui Isus însemna scăderea popularității lor, și aceasta cu atât mai mult cu cât Isus îi contestase public. Din această perspectivă, este și o altă posibilă nuanță a atacului lor. Cele două școli rivale aveau și mulți adepți și simpatizanți. Poporul era mai atras fie de discipolii lui Șamai, fie de cei ai lui Hilel. Dacă Isus se pronunța prin răspunsul lui de partea școlii lui Șamai putea pierde susținerea publicului școlii lui Hilel și invers. Poate tocmai acest lucru îl urmăreau fariseii prin întrebarea lor. Doreau să Îl integreze, încadreze pe Isus într-u curent teologic, dar în defavoarea Sa.

Isus nu caută să își păstreze popularitatea. Dar prin răspunsul său, evită capcana. Practic, El se detașează de ambele școli. Aparent înclină spre cea a lui Șamai, căci dă un răspuns restrictiv, chiar mai restrictiv decât cel propus de școala lui Șamai, dar doar aparent. Înaintea de acest lucru el se întoarce în Genesa și le arată că ambele școli pun problema greșit. Ei nu au înțeles de fapt esența problemei. Premisa lor este greșită. Punctul lor de plecare este total greșit. Ei discută despre divorț fără a fi înțeles bine ce este căsătoria. Ei fac din divorț ținta dezbaterilor lor. Dar căsătoria trebuie să reprezinte punctul central al dezbaterii. Divorțul este un element secundar, care decurge din primul. Deci, Isus înainte de a vorbi despre divorț vorbește despre căsătorie. Și îi duce în cartea Genesa, la început. Căsătoria a fost înainte de cădere, și a fost ideea lui Dumnezeu. De la început, Ziditorul i-a făcut parte bărbătească și parte femeiască și a făcut posibilă unirea celor doi. Dar de ce? Să ne întoarcem și noi în Genesa. Dumnezeu îl creează pe Adam. Îl pune în grădina Edenului ca să o lucreze și să o păzească. Îi dă și interdicția de a mânca din pom.

Apoi Dumnezeu (nu omul!) spune (Sieși, nu omului!): *Nu este bine ca omul să fie singur; am să-i fac un ajutor potrivit pentru el.* De ce nu este bine ca omul să fie singur? Un ajutor potrivit pentru ce? Un ajutor care să i se potrivească în ce sens?

Să fi fost în discuție problema împlinirii, fericii lui Adam? Oare Adam se simțea într-o oarecare măsură singur, și exista o părțică din el neîmplinită? Puțin probabil, chiar imposibil. Adam era în prezența lui Dumnezeu cel care împlinește totul în toți. Dumnezeu este UNICA fericire a omului după cădere (vezi Ps.16), cu atât mai mult în Eden. Iată că după cădere, doar adierea prezenței Sale împlinește sufletul uman chiar în pofida suferinței prezente, și în pofida

oricărei alte lipse! Și oare în Eden, când Adam era fără păcat și părtășia cu Dumnezeu era directă și desăvârșită se putea simți măcar o secundă puțin gol, singur și neîmplinit în prezența Domnului? Greu de crezut! Atunci de ce nu este bine pentru om să fie singur? De ce are nevoie de un ajutor potrivit? Omul primise un mandat: să lucreze și să păzească grădina. Se pare că pentru împlinirea acestui mandat avea nevoie de un ajutor care să i se potrivească. Dar de ce nu putea împlini mandatul singur? Sau de ce mandatul era împlinit MAI BINE împreună cu Eva?

Adam pune nume la animale. Dar nu s-a găsit printre animale nici un ajutor care să i se potrivească. Se pare că Însuși Adam a ajuns la această concluzie. Reacția din v.23: iată în sfârșit...ne indică destul de clar că însuși Adam era în căutarea unui ajutor potrivit. În timpul care dă nume la animale, înțelege atât nevoia unui ajutor, cât și faptul că nici unul dintre animale nu i se potrivește. A doua parte a v.20 mi se pare importantă: DAR, pentru OM, nu s-a găsit nici un ajutor care să i se potrivească. Deci, Adam când a colidat creația și a pus nume la toate vitele, la toate păsările și la toate fiarele câmpului, el era într-o căutare. Animalele create de Dumnezeu erau minunate. Se pare că putea chiar comunica cu ele (verbal), dar nu i se potriveau. Nu i se potriveau în ce sens, și pentru ce? Adam a observat cu siguranță că făpturile Domnului erau perechi, de parte bărbătească și parte femeiască, având capacitatea de reproducere. A fost acesta probabil un indiciu care a accentuat căutarea lui? Era deplin fericit în Dumnezeu. Cu toate acestea căuta pe un ALTCINEVA care să i se potrivească și care să îi fie un bun ajutor la lucrarea și păzirea grădinii! De ce? Ce însemna lucrarea și păzirea grădinii? Și de ce cu un ajutor care să i se potrivească? Animalele erau minunate, inteligente, dar Adam era cu mult deasupra lor. Adam o recunoaște pe Eva ca fiind cea potrivită pentru că este de aceeași natură cu el. Într-adevăr, femeia este luată din Adam. Este din aceeași natură cu el, și de aceea i se potrivește. Animalele sunt din altă natură. Ce avea specific natura lui Adam? Ce era în natura lui Adam și lipsea în natura animalelor? Ne gândim cu siguranță la faptul că Adam era vice-regele lui Dumnezeu, Stăpânitor peste creație, după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, în care locuia Dumnezeu și care putea relaționa cu Dumnezeu cum un Fiu relaționează cu Tatăl lui. În mod cert și capacitățile sale intelectuale, de cunoaștere, relaționare (și chiar și fizice) erau peste cele ale animalelor. În cele din urmă el era Regele, el era deasupra creației. Adam căuta pe cineva din aceeași natură cu el. Doar acest cineva putea să îl ajute în împlinirea mandatului primit. Adam caută să relaționeze cu cineva similar? Dar de ce? Cu ce scop? De unde această căutare a celuilalt similar? Căutare pare a fi profundă. În v.23 Adam reacționează: Iată în sfârșit! Adam nu este pasiv, ci activ în căutare. El înțelege nevoia, și caută acest ajutor prin întreaga creație. Dumnezeu o creează pe Eva ca răspuns la căutarea lui, și după ce Adam colindă întreaga creație. Când Adam o vede pe Eva nu este nevoie ca Dumnezeu să îl convingă nici de nevoie, nici de faptul că Eva este potrivită pentru acoperirea aceluși gol. Adam conștientizează și nevoia și faptul că Eva este potrivită. El o acceptă pe Eva, o dorește. Este inițiativa lui. Este decizia lui. Dumnezeu nu îi impune lui Adam concluziile Sale. Concluziile divine devin concluziile lui Adam, dar nu prin impunere, ci prin cunoaștere. Printr-un proces experiențial de cunoaștere. Adam colidă creația și ajunge singur la concluzia că are nevoie de un ajutor care să i se

potrivească. În acest moment Dumnezeu intervine și o creează pe Eva. Apoi, Adam o recunoaște și o primește din toată inima ca ajutor al său!

Dar Dumnezeu nu creează un alt bărbat. Un alt bărbat ar fi fost din aceeași natură cu el, deasupra animalelor, și Adam ar fi putut comunica, relaționa cu el, mult mai bine decât cu animalele. Dumnezeu creează o femeie. Este din Adam, din aceeași natură cu el, și totuși diferită de Adam. Nu un bărbat, ci o femeie putea fi acel eben-ezer – ajutor potrivit. Spre deosebire de un alt bărbat, femeia are ceva specific al ei, și poate deveni una cu primul bărbat. Un alt bărbat ar fi fost un prieten bun. Femeia devine soția lui Adam, una cu Adam.

Să lucreze și să păzească grădina... Ce înseamnă acest lucru? A păzi grădina pare a fi mai ușor de definit. Adam înțelege că s-a născut într-un război, că Dumnezeu are dușmani care Îl contestă. Că există inamici care vor să prădeze grădina și creația, că poarta de intrare a răului în creație este tocmai încălcarea interdicției din v.17. Adam înțelege că inamicii lui Dumnezeu vor încerca să îl seducă să încalce porunca. Dacă noi înțelegem aceste lucruri, cu siguranță că Adam înțelegea măcar atât. Și cu siguranță că înțelegea mult mai mult. Capacitățile cognitive ale lui Adam erau superioare capacităților noastre cognitive de acum. Un singur exemplu: cum a putut da nume tuturor animalelor într-o singură zi (în ziua a 6-a)? Putea să colinde creația cu viteza unui fulger și să pună la mai multe animale nume într-o singură secundă. Capacitatea sa de pătrundere, de cunoaștere era copleșitoare. Dintr-o singură privire înțelegea esența fenomenelor, mecanismele fizice, biologice, chimice, semnificația lor spirituală etc.

Dar a lucra grădina? Să o stăpânească, îngrijind-o și să o extindă peste întreaga creație? se pare că da! ne ajută și capitolul (Gen.1:26-28):

26. Apoi Dumnezeu a zis: „Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră; el să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul și peste toate târâtoarele care se mișcă pe pământ.”

27. Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut.

28. Dumnezeu i-a binecuvântat și Dumnezeu le-a zis: „Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ.”

Omul este creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Și trebuie să oglindească acest chip. Dumnezeu stăpânește peste toate lucrurile. Omul stăpânește peste creație. Dumnezeu umple toate lucrurile. Omul trebuie să umple întreaga creație. Satana se pare că a contestat tocmai această caracteristică a lui Dumnezeu de a stăpâni peste toți. Prin crearea omului, Dumnezeu îi dă și unei alte făpturi dreptul de a stăpâni, de a avea supuși. Dar omul stăpânește peste creație nu ca un tiran, ci ca un rege iubitor și grijuliu. Era de dorit pentru animale ca omul să stăpânească peste ele. Stăpânirea omului peste creație izvora din dragostea omului peste creație. Da, omul era

regele creației și avea drept de stăpânire. Dar acest lucru nu era rău pentru creație, era de dorit! Era un mare bine! Deci ideea de a stăpâni și a iubi nu intră în contradicție. Adam va avea o soție, ca Regina. Dar regina este supusă Regelui. Adam și Eva vor avea copii care, pentru o vreme, vor crește sub autoritatea lor. Dar oare se simțea Eva complexată că era sub autoritatea lui Adam sau copiii lor erau deranjați de autoritatea părinților lor? Chipul lui Dumnezeu în om se reflectă în multe lucruri. Totuși Genesa 1:27-28 insistă mai întâi pe dimensiunea de STĂPÂNITOR, și apoi pe dimensiunea de a da naștere vieții și de a umple toate lucrurile. Înțelegem că slava lui Adam era mai mare decât slava îngerilor! Adam, fiu al lui Dumnezeu, cu drept de stăpânire, având supuși, având o lume A SA, având capacitatea de a da naștere vieții, chemat să umple întreaga creație! Îngerii se uitau amuțiți la darurile UNICE primite de Adam, la asemănarea între acesta și Dumnezeu! Deci la crearea omului în discuție este mai întâi problema autorității. Căci aceasta a fost probabil contestată de Adam. Dumnezeu face o nouă creație în care se arată normalitatea autorității și faptul că aceasta nu intră în contradicție cu iubirea. Autoritatea și iubirea absolută pot conviețui în armonie deplină!

Revenim la v.27. Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut. Deci chipul lui Dumnezeu nu se poate oglindi doar în bărbat. El se oglindește și în femeie, dar mai ales în relația dintre cei doi. Bărbatul reflectă ceva specific din chipul lui Dumnezeu, iar femeia altceva specific. Dar chipul Domnului este oglindit prin acel împreună. Deci nu bărbatul plus femeia, ci bărbatul unit cu femeia, contopit cu femeia. Dumnezeu este Unic, cu toate acestea...după chipul Nostru. Nu e greșit deloc să ne gândim la Sfânta Treime. Dumnezeu este Unitate. Dar o Unitate desăvârșită de Persoane distincte. Bărbatul și femeia vor deveni un singur trup. Este imposibil să nu facem legătura. Dumnezeu este relațional prin definiție. Dumnezeu este relație în esența lui. Chipul Său nu poate fi oglindit decât în relație. Și nu în orice tip de relație. Într-o relație cât mai apropiată! Iată de ce Adam nu era complet. Iată deci de ce nu era bine ca omul să fie singur. În mod cert mandatul din 1:26-28 este în armonie cu cel din 2:16-17. Chemarea Omului era de fapt să oglindească slava Creatorului, slavă contestată de Lucifer. Prin lucrarea și păzirea grădinii Adam trebuia să oglindească slava lui Dumnezeu, caracterul Său de stăpânitor plin de dragoste. Era nevoie de o RELAȚIE pentru ca slava să poată fi oglindită în profunzime. Adam de Unul singur NU PUTEA oglindi profund slava dumnezeirii. Adam își dă seama de acest lucru. El are nevoie de o relație cu cineva similar, nu pentru a-și împlini un gol lăuntric neîmplinit de prezența vie a Celui ce umple toate lucrurile, ci pentru a-și împlini mandatul, pentru a putea oglindi slava dumnezeirii. Și are nevoie de cineva nu doar similar, ci cu care să devină UNA! Cu cât relația este mai apropiată, cu atât scopul oglindirii slavei se împlinește mai bine! Și îi este dată femeia: asemănătoare, complementară, dar nu identică! Cu ea poate deveni una. Dar este luată din el, și creată din el. Este deci sub autoritatea lui! Și mai bine! Dragoste și autoritate! Iată cele două elemente contestate de Lucifer! Pot cele două conviețui? Relația dintre Adam și Eva va arăta că DA!

Eva este căutată de Adam, nu de dragul lui, ci de dragul Domnului! Adam o caută pe Eva pentru a putea împlini scopul cu care a fost creat, pentru a-l putea onora pe deplin pe Domnul, pentru a putea trăi pentru gloria Sa la putere maximă! Căutarea sa este deci teocentrică. Căsătoria îl are în centru pe Dumnezeu. Gloria lui Dumnezeu este în discuție în primul rând, și nu nevoile sau dorințele omului! Căsătoria este creată de Dumnezeu pentru gloria Sa! Bucuria omului nu este căsătoria în sine, ci că prin ea se poate reflecta mai bine gloria Celui pentru care există! Așa se și explică faptul că Adam are standarde ridicate. Nu oricine putea să îi fie ajutor potrivit. Glumim puțin și observăm că Adam nu a spus: iată în sfârșit... când a văzut maimuța sau alt animal foarte inteligent. Adam nu era disperat după un ajutor potrivit. El nu căuta acest ajutor din pricina unei neîmpliniri chinuitoare. El era plin de împlinire. Acest lucru îl împuternicea să fie atent în alegere. El căuta gloria lui Dumnezeu. De aceea nu face compromisuri, și nu se oprește din căutare de cât când găsește pe cineva care să i se potrivească în mod profund, alături de care poate oglindi gloria lui Dumnezeu. El nu poate să scadă standardele. Căci nu e disperat și nu e vorba de el însuși. Este vorba de gloria lui Dumnezeu, aici Adam nu poate să scadă standardele.

Cu siguranță că prin relația cu Eva, Adam avea să primească noi daruri cerești. Prin Eva, iubirea Creatorului s-ar fi manifestat printr-o formă nouă față de el, iar prin relația cu Eva, aventura cunoașterii Celui de necunoscut ar fi căpătat noi dimensiuni. Dar acestea veneau de la sine, din generozitatea Marelui Creator. Dar nu reprezentau motivația centrală a lui Adam. Fericirea, împlinirea, noi dimensiuni ale fericirii acompaniază slujirea lui Dumnezeu. Dar mare atenție: Adam nu-l slujea pe Creator pentru a fi fericit (abordare antropocentrică a existenței), ci Adam îl slujea pe Creator de dragul Lui, din dragoste, pentru că așa se cuvenea, pentru gloria Celui ce merita toată gloria (abordare teocentrică). Fericirea acompania această slujire, dar rămânea pe planul doi. Este ceva foarte interesant. Când ești centrat pe propria fericire ea rămâne departe de tine. Când uiți de ea și îți îndrepti privirile spre Domnul apare și fericirea. Dar înțelegând acest lucru poate să apară gândul pervers de a nu fi centrat pe propria fericire tocmai pentru a fi fericit. Dar însăși acest gând înseamnă centrarea pe propria fericire. Acest gând trebuie lepădat. Trebuie să înțelegem că în Împărăția Marelui Împărat fericirea este ceva normal, de la sine înțeles, un dat, un fapt care curge de la sine, ca și aerul care ne întreține viața fizică. Pur și simplu respirăm. Nu facem din respirarea aerului scopul existenței noastre. Aerul este pur și simplu un dar care întreține viața. La fel este și fericirea în Împărăția Sa. A fi centrat pe fericire devine la fel de absurd ca centrarea pe aerul din atmosfera terestră.

Cred că până acum am explicat în ce sens femeia era un ajutor potrivit pentru Adam în a lucra grădina, sau în a oglindi Chipul Celui care l-a creat spre gloria Acestuia. Dar ce însemna că era un ajutor potrivit în a păzi grădina? Oare Adam, alături de Eva, putea înfrunta mai bine atacul lui Lucifer, decât dacă l-ar fi înfruntat singur? Era Eva un ajutor potrivit doar pentru a lucra grădina, sau și pentru a păzi grădina? Pasajul pare să nu ne dea un răspuns clar la această întrebare. Putem doar specula. Să presupunem că răspunsul este pozitiv. Cum ar fi putut Eva să fie pentru Adam un ajutor potrivit pentru păzirea grădinii? Speculez. Îmi imaginez. Îmi vin în minte următoarele posibilități, teorii:

- Patru ochi văd mai bine decât doi. Adam alături de Eva putea sesiza mai multe lucruri din creație, decât dacă le explora singur. La fel putea sesiza mai bine atacul luciferic.
- Eva vedea mai bine anumite lucruri decât Adam (și invers). Eva nu era un alt bărbat, ci o femeie. Ea purta ceva specific din Dumnezeu, pe care Adam îl deținea mai puțin. În virtutea acestei specificități ea putea sesiza mai rapid și mai profund anumite aspecte ale realității. Deci și anumite aspecte ale atacului luciferic.
- Dacă Adam ar fi înclinat să cedeze seducției luciferice, soția ar fi putut să îi spună în ultimul ceas să nu renunțe la ascultarea de Domnul. Ar fi avut o șansă în plus decât dacă era singur. Dacă seducția satanică învingea vocea divină dinlăuntrul său, vocea divină putea să îl cheme din nou din afara lui prin Eva.

Dar iată că se întâmplă ceva neașteptat. Satana studiază familia creată de Dumnezeu. Și apoi concepe următorul atac: vorbește cu Eva și nu cu Adam. Adam era totuși lângă femeie. Dacă aude sau nu dialogul dintre femeie și șarpe rămâne un mare mister. Dacă îl aude, de ce nu intervine? Oricum, Șarpele începe dialogul cu femeia și nu cu Adam. O câștigă pe femeie de partea lui și apoi prin femeie îl atacă și pe Adam. Șarpele concepe asupra lui Adam un atac prin femeie, și nu unul direct. Șarpele consideră că este mai eficient să îl atace pe Adam prin femeie, decât direct, frontal. Strategia lui dă roade. Minunata familie creată de Dumnezeu este îngenunchiată. Dumnezeu creează o familie pentru ca grădina să fie lucrată și păzită. Cel rău se folosește de însăși familia creată pentru a pângări creația. Familia era un dar, o resursă, dar nu un dat existențial care îi făcea total invulnerabili. Familia era un dar. Dar acest dar putea fi folosit în favoarea lor, sau în defavoarea lor. Acest SAU era determinat de alegerea lor liberă. Darul familiei nu umbrește libertatea de alegere. Posibilitatea alegerii rămâne reală și după crearea Evei. Eva rămâne deplin responsabilă de alegerea ei. La fel și Adam. Adam putea să spună NU ispitei chiar dacă Eva trecuse de partea Șarpelui. Atacul Șarpelui prin Eva nu era de nebiruit. Tocmai pentru că putea fi biruit, Adam este atât de vinovat. Da, Dumnezeu i-a dat-o pe Eva pentru a înfrunța mai ușor glasul Șarpelui. Dar Adam putea înfrunța glasul Șarpelui și fără Eva, și chiar cu Eva de partea Șarpelui! Relația lui Adam cu Domnul rămânea personală și nu depindea în sine de relația sa cu Eva. Diavolul a câștigat-o pe Eva de partea lui și apoi s-a folosit de relația ei apropiată cu Adam pentru ca să-l seducă și pe Adam. Adam însă PUTEA să respingă atacul prin Eva. Resursele primite prin cunoașterea lui Dumnezeu, relația sa cu Tatăl ceresc erau suficient de mari pentru a se încrede în Dumnezeu chiar dacă Eva trecuse de partea Șarpelui. Adam dă vină pe Eva și de fapt pe Dumnezeu Însuși: *femeia pe care mi-ai dat-o...* răspunde Adam lui Dumnezeu. Dumnezeu nu consideră legitimă scuza ieftină a lui Adam. Adam avea toate motivele să se încreadă în Cel care-l crease și-i revelase iubirea Sa eternă. Alegerea de a crede minciuna Șarpelui împotriva caracterului lui Dumnezeu nu are nici o scuză, nici o circumstanță atenuantă. Faptul că Eva a trecut de partea Șarpelui, și că Șarpele l-a sedus prin Eva

nu reprezintă sub nici o formă o circumstanță atenuantă față de Adam, Adam nu era un bărbat slab, ci era Regele creației, umplut de prezența divină. El putea birui atacul celui rău. Dar a ales să se răzvrătească în mod conștient. Nu avea nici un temei să creadă minciuna șarpelui împotriva Creatorului, și totuși a crezut-o. De aici vina sa atât de mare, de aici răspunderea sa imensă. Eva putea alege independent de alegerea lui Adam, și Adam putea alege independent de alegerea Evei. Cei doi devin UNA, dar rămân persoane diferite. Între cei doi nu se creează o dependență în sine. Ei sunt una, dar rămân Persoane distincte independente în alegere, dependente doar de Dumnezeu.

Adevărurile despre căsătorie rămân valabile după cădere. Celebrul verset din Gen.2:24 este valabil și după cădere. De asemenea Mântuitorul după ce se întoarce la origini, continuă cu o afirmație rostită la prezent: deci, ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă. Acum înțelegem mai bine de ce Isus se întoarce în Genesa. El nu poate face parte nici din școala lui Hilel, și nici din școala lui Șamai. Ambele școli discutau despre divorț pe o temelie șubredă. Teologia lor despre căsătorie era eronată. Cum deci puteau construi o teologie scripturală a divorțului? Teologia lor despre căsătorie era antropocentrică, sau mai bine zis centrată pe bărbat. În centru era bărbatul și nevoile sale egosite. Femeia era o slujitoare a nevoilor bărbatului. Când însă aceasta îi crea necazuri, probleme el se putea lipsi de ea. Singura lor întrebare era: cât de gravă trebuie să fie problema cauzată de femeie pentru a fi legitim divorțul?

Mântuitorul reabilitează mai întâi FEMEIA. Înainte să vorbească de unirea prin căsătorie, El le aduce aminte că de la început Ziditorul i-a făcut parte bărbătească și parte femeiască. Femeia a fost creată ca și bărbatul de Dumnezeu, pentru gloria Sa, pentru ca chipul Său să poată fi oglindit în mod minunat prin umanitate. Femeia nu este un bun al bărbatului. Ea este mai întâi de toate creată de Dumnezeu pentru gloria Lui. Este la fel de valoare ca bărbatul purtând același chip al Creatorului și făcând posibilă relația bărbat-femeie. Iar cât privește căsătoria, ea nu este o afacere, un contract dintre doi oameni care poate fi desfăcut oricând. Cei doi devin un singur trup. Ei oglindesc unitatea din sânul dumnezeirii. Cei doi sunt uniți de Dumnezeu Însuși pentru gloria Sa. Dacă relația dintre cei doi trebuie să oglindească unitatea și armonia din sânul dumnezeirii, atunci înseamnă că și o mică ceartă dintre cei doi este extrem de gravă. Și din acest context, ce ar reprezenta divorțul dintre cei doi? O tragedie, o înfrângere adusă scopului căsătoriei. Deci, voia lui Dumnezeu este unirea celor doi. Orice altă direcție dată relației înseamnă un mers împotriva voii divine. Ceea ce Dumnezeu a unit, omul să nu despartă. Divorțul este o anomalie, o tragedie. El este o mare înfrângere. Dumnezeu este pentru unitate, El nu poate fi pentru divorț. El urăște despărțirea în căsătorie. Atunci când așezăm o temelie autentică căsătoriei, iată care sunt primele lucruri pe care le aflăm despre divorț. Deci înainte de a discuta situațiile în care divorțul este îngăduit, trebuie să înțelegem tragedia pe care o reprezintă orice divorț, chiar cel mai legitim divorț. Oricât de justificat și permis ar fi un divorț, el este mai întâi de toate în înfrângere, un război pierdut, un triumf al răului, o batjocorire a slavei divine!

În fața acestei perspective, Fariseii vin imediat cu întrebarea despre cartea de despărțire. Isus îi conduce către centru, ei însă vor să exploreze granițele. Isus îi duce către ceea ce este mai

bine, către desăvârșire. Ei sunt însă interesați de graniță, de margine: până unde mă pot îndepărta de centru fără a păcătui? – iată perspectiva lor. Acesta este un alt element specific fariseismului, legalismului. Atenția nu e focalizată spre centru, spre ce este mai bine, ci spre graniță. Cel care explorează mereu granițele în mod cert le va încălca. Cel care caută mereu mai binele, centrul, va rămâne în ascultare, va fi păzut de căderi grave. Fariseii invocă celebrul pasaj din Deut.24. Trebuie să precizăm că traducerea Cornilescu pare să se abată mult de la sensul din original. Vom așeza traducerea Cornilescu alături de varianta propusă de traduceri din limba engleză pentru a sesiza diferențele:

Traducerea Cornilescu	Traducerea NIV
1. Când cineva își va lua o nevastă și se va însura cu ea și s-ar întâmpla ca ea să nu mai aibă trecere înaintea lui, pentru că a descoperit ceva rușinos în ea, să-i scrie o carte de despărțire și, după ce-i va da-o în mână, să-i dea drumul din casa lui.	1. DACĂ cineva își va lua o nevastă și se va însura cu ea și s-ar întâmpla ca ea să nu mai aibă trecere înaintea lui, pentru că a descoperit ceva rușinos în ea, ȘI ÎI VA scrie o carte de despărțire, ȘI I-O va da-o în mână, ȘI O va alunga din casa lui.
2. Ea să iasă de la el, să plece și va putea să se mărite după un alt bărbat.	2. ȘI DACĂ după ce părăsește casa lui ea devine soția altui bărbat,
3. Dacă și acesta din urmă începe s-o urască, îi scrie o carte de despărțire și, după ce i-o dă în mână, îi dă drumul din casa lui; sau, dacă acest bărbat din urmă, care a luat-o de nevastă, moare,	3. ȘI dacă și acesta din urmă începe s-o urască, îi scrie o carte de despărțire și, după ce i-o dă în mână, îi dă drumul din casa lui; sau, dacă acest bărbat din urmă, care a luat-o de nevastă, moare,
4. atunci bărbatul dintâi, care îi dăduse drumul, nu va putea s-o ia iarăși de nevastă, după ce s-a pângărit ea, căci lucrul acesta este o urâciune înaintea Domnului, și să nu faci vinovată de păcat țara pe care ți-o dă de moștenire Domnul Dumnezeul tău	4. atunci bărbatul dintâi, care îi dăduse drumul, nu va putea s-o ia iarăși de nevastă, după ce s-a pângărit ea, căci lucrul acesta este o urâciune înaintea Domnului, și să nu faci vinovată de păcat țara pe care ți-o dă de moștenire Domnul Dumnezeul tău

Traducerea Cornilescu introduce IMPERATIVUL (să-i dea o carte de despărțire) și PERMISIVITATEA (poate să se mărite cu un alt bărbat). Dar traducerea NIV doar pune în discuție o situație posibilă, ipotetică – fără să o aprobe, fără să o valideze. Este o mare diferență. Imperativul apare doar în v.4: bărbatul dintâi nu se va putea recăsători cu ea! și se adaugă misterioasa justificare: *după ce s-a pângărit ea...* Nu știi să consult originalul în ebraică. Traducerile diferă. Traducerea King James merge pe aceeași linie ca și Cornilescu. Dar traducerile New King James, Revised Standard Version, New American Bible, English Standar

Version merg pe aceeași linie cu NIV. Traducerea NIV se armonizează mai bine cu spiritul din răspunsul Mântuitorului. Legea din Deut.24 nu incriminează, și nici nu aprobă nici divorțul, nici recăsătorirea. Deci nu poți contrui din acest pasaj o teologie despre acestea. Fariseii se întrebau care este acel lucru rușinos pentru care un bărbat poate să dea nevastei sale o carte de despărțire. Dar textul insistă pe faptul că femeia alungată nu se poate întoarce la bărbatul dintâi, dacă între timp ea s-a recăsătorit. Și nu poate face acest lucru nici chiar dacă al doilea bărbat i-a murit. De ce? Foarte interesantă Legea. Ea nu incriminează nici divorțul, nici recăsătorirea femeii alungate cu un alt bărbat, dar incriminează întoarcerea femeii la bărbatul dintâi. Atunci ar fi o mare urâciune înaintea Domnului și să nu faci vinovată țara de păcat! Deci înseamnă că ce a fost înainte (divorțul pentru un lucru rușinos și recăsătoria femeii) nu înseamnă un păcat, o urâciune? Deci este permis! Așa interpretau Fariseii. Și trebuie să recunoaștem că este o logică în argumentația lor. Fariseii interpretează însă că divorțul este O PORUNCĂ. Isus însă le răspunde că Moise a îngăduit divorțul ca posibilitate din pricina împietririi inimii oamenilor și nu din pricină că el în sine ar fi ceva bun vreodată. La început nu a fost așa. Începutul ne arată care este BINELE. După cădere apar, din pricina păcatului, anomalii de unde și îngăduințe. Dar este cu totul altă perspectivă.

Mântuitorul continuă dialogul și propune ca excepție pentru îngăduirea divorțului pricina de curvie: afară din pricina de curvie. Curvia este o pricină pentru care se poate divorța, și apoi și recăsători. El nu folosește termenul de preacurvie, ci de curvie. Este un termen mai ales care include necurățiile sexuale în general. Deci nu doar adulterul clasic. Zoofilia de exemplu sau alte perversiuni sexuale aduc această îngăduință față de divorț. De ce? Moartea și înșelarea partenerului rup legătura dintre cei doi parteneri. Când Israel curvește cu alți dumnezei, Dumnezeu Însuși Îi dă o carte de despărțire. Dumnezeu Însuși divorțează de Israel, rupe legământul, și nu rămâne în relație cu cel care îl înșală. Dumnezeu care divorțează din pricină de curvie, nu poruncește omului să rămână în relație, chiar dacă partenerul îl înșală. Dacă cineva este înșelat poate divorța, și se poate recăsători fără să preacurvească. Mântuitorul este mai restrictiv chiar decât școala lui Șamai. Nu doar că schimbă perspectiva asupra divorțului, care oricât de legitim ar fi înseamnă o înfrângere și o tragedie, dar răspunde clar: nu pentru orice pricină cineva poate divorța. Trebuie să fie ceva extrem de serios. Acest lucru este CURVIA. Hristos dă această învățătură într-un anumit context al revelației, în cadrul poporului lui Dumnezeu. Este și ultimul cuvânt despre divorț? Este și singura excepție? Evanghelia avea să fie vestită Neamurilor. Aceștia aveau să se întoarcă la Domnul din tot felul de situații, cu trecături păcătoase. Ce este de făcut? În 1 Corinteni 7 Pavel vine cu învățături noi, pe care el însuși spune, că Domnul Însuși nu le-a făcut cunoscute. Apar noi situații, noi dezlegări. Apare legea harului. Fiul risipitor nu este trimis la prostituatele, concubinele cu care trăise. El este reprimat acasă pentru a începe o viață nouă. Nașterea din nou aduce iertare peste trecut și un nou început. Fiecare este chemat să rămână în starea în care era când s-a întors la Domnul și din acel punct să înceapă o viață nouă. Nu este cazul acum să dezvoltăm aceste lucruri.

Revenim la pasajul din Matei 19. Căsătoria este ceva extrem de serios. Nu este un parteneriat făcut între doi oameni și care se poate rupe oricum și oricând. E vorba de un legământ făcut înaintea lui Dumnezeu. Dumnezeu unește pe cei doi. Deci doar El poate să permită despărțirea lor. Nu oamenii, nu orice motiv legitimează divorțul. Cel care își alungă soția dintr-un motiv neînsemnat și ia alta de nevastă preacurvește. Față de cine? Față de prima nevastă cu care încă este deja legat înaintea lui Dumnezeu. La fel și cel care ia de nevastă pe cea lăsată de bărbat. În alte evanghelii Isus ne spune că bărbatul care își alungă nevasta pentru motive neînsemnate își dă prilej să preacurvească. Dacă soția se căsătorește cu alt bărbat preacurvește față de primul cu care este deja legat înaintea lui Dumnezeu. Isus constată tragediile aduse de păcat, în lumina absolutelor lui Dumnezeu. El nu vine cu soluții. Oamenii au venit cu soluții aberante: să lase nevasta din prezent și să se reîntoarcă la prima nevastă etc. Isus constată, nu propune soluții. Unica soluție este harul, iertarea. La fel este și în Matei 5. Cine se mânie pe fratele său e vrednic de moarte, cine pofteste a și preacurvit în inima lui. Și atunci ce să fac? Să îmi scot fizic ochiul? Să mă duc să mă căsătoresc cu prima femeie pe care am poftit-o în inima mea? Cel care nu a înțeles că unica soluție este harul care iartă deplin și oferă șansa unui nou început, va propune soluții legaliste, aberante.

Mântuitorul rează standardele acolo unde au fost puse de Dumnezeu. Nu putem trata ușuratic nici căsătoria, și nici divorțul. Dumnezeu este implicat. Voia și gloria Sa sunt implicate. Este interesantă replica ucenicilor:

- Dacă astfel stă lucrul cu bărbatul și nevasta lui, nu este de folos să se însoare.

Întrebarea ucenicilor ne ajută să înțelegem și mai bine mentalul cultural al vremii. Descoperim deci că:

- În centrul căsătoriei era omul și nu Dumnezeu.
- Mai exact, în centrul căsătoriei era bărbatul și nevoile sale egoiste.
- Femeia era desconsiderată, era ceva care trebuia să slujească bărbatului și de care bărbatul se putea lipsi oricând.
- Relațiile dintre soți și soțiile lor deveneau adesea foarte tensionate și problematice.
- Divorțul era permis și obișnuit pentru bărbat. Dacă femeia nu-i mai satisfăcea dorințele egoiste și-i aducea necazuri sau greutăți, el se putea lipsi de ea.
- Nu era văzut un scop mai înalt al căsătoriei. Împlinirea nevoilor bărbatului și facerea de copii și atât. Relația unică dintre bărbat și femeie spre gloria lui Dumnezeu lipsea cu desăvârșire din tablou.

Având o astfel de perspectivă sumbră și antropocentrică asupra căsătoriei, nu e de mirare că ucenicii ajung la o astfel de concluzie: ***deci dacă nu pot divorța, mă pot lega pe viață cu o mare nenorocire. Deci nu este de folos bărbatului să se căsătorească.*** Dar ei pun problema greșit. Întrebarea nu este dacă îi este de folos bărbatului, ci dacă este de folos Împărăției lui Dumnezeu, dacă slujește în vreun fel căsătoria gloriei divine?

Răspunsul lui Isus ne surprinde. După ce a reabilitat femeia și căsătoria în versetele 4-6, ne-am aștepta să o înalțe din nou. Dar aparent El aprobă concluzia ucenicilor. Concluzia lor e bună. Doar că nu bărbații sunt slabi și nu pot primi toți această concluzie. Însă cine poate să o primească pentru viața lui, să o primească. Pare cu adevărat ciudată replica lui Isus. Dar să o analizăm cu atenție. Am învățat că adesea Isus nu atacă direct și cu brutalitate o concluzie greșită a ucenicilor. Chiar în acest capitol când tânărul bogat îi răspunde: ***Toate aceste lucruri le-am păzit cu grijă din tinerețea mea, ce-mi mai lipsește?*** Isus nu râde de el, nu îl contrazice direct. Ba la prima vedere îl aprobă. Răspunsul lui este: ***dacă vrei să fii desăvârșit mai fă un singur lucru: vinde ce ai...***Cu alte cuvinte, nu contest ce ai spus, dar te provoc să devii cu adevărat desăvârșit. În mod cert, tânărul bogat nu păzise cu grijă porunca să îți iubești aproapele ca pe tine însuși..Isus știe acest lucru, dar în dialog el urmărește vindecarea, recuperarea. De aceea nu ucide cu adevărul, nu îl descoperă cu brutalitate. Nu, el creează o punte de dialog și revelează adevărul cu blândețe, cu gingășie, fără a strivi mucul care fumează. Oare așa face și în versetele 11-12 cu ucenicii?

Elementul cheie din răspunsul Mântuitorului este: și sunt oameni care singuri s-au făcut fameni PENTRU ÎMPĂRĂȚIA CERURILOR. Ucenicii propun un celibat egoist, antropocentric. Isus vorbește despre un celibat dat de destin, dar și despre un celibat asumat însă care este teocentric. Ucenicii se gândeau la celibat din perspectiva nevoilor lor. Isus vorbește despre un celibat pentru Împărăția lui Dumnezeu. Fariseii și ucenicii își dau cu părerea despre căsătorie, divorț, celibat, din perspectiva:cum îmi este mai bine mie? Isus propune o cu totul altă abordare: cum este mai bine pentru gloria lui Dumnezeu, pentru Împărăția Lui? S-ar putea ca mie să îmi fie mai greu căsătorit, dar să fie mai bine așa pentru Împărăție. De asemenea, s-ar putea ca mie să îmi fie mai greu celibatar, dar să fie așa mai bine pentru Împărăție.

Deci Isus nu exclude celibatul din discuție din pricina îngustimii celor care au pus întrebarea. Nu, ci Isus reabilitează atât căsătoria cât și celibatul!!! Da, la fel cum reabilitează căsătoria, reabilitează și celibatul. Când discută despre celibat are următoarele puncte:

1. Atrage atenția mai întâi că celibatul asumat nu este pentru oricine. Există anumite limite, anumite slăbiciuni de care trebuie să ținem cont. Pavel vorbește la fel în 1 Cor.7. Trebuie să existe o stăpânire de sine, un control duhovnicesc asupra dorințelor trupului. Doar pe această temelie putem vorbi despre celibatul asumat. Dacă această temelie nu există, nu încerca acte de eroism. Acceptați limitele și slăbiciunile și căsătorește-te. E mai bine decât să arzi din pricina dorințelor pe care nu le poți stăpâni.

2. Aduce în discuție celibatul IMPUS. Există și un celibat IMPUS de destin de soartă, de ce îngăduie Dumnezeu. Isus aduce în discuție situația în care bărbatul este/devine eunuc. Este interesant că Isus consideră că un bărbat care nu poate îndeplini un act sexual că trebuie să accepte varianta de a rămâne necăsătorit. Actul sexual este parte integrantă și esențială a relației de căsătorie. Cine nu este apt pentru acest act, să rămână necăsătorit! Cu siguranță sunt și alte situații ale celibatului impus: când o fată credincioasă nu este cerută în căsătorie de băieți credincioși sau, mai bine zis, de băieți credincioși care să i se potrivească, pe care să îi poată iubi, cu care să poată construi un cămin. Celibatul impus trebuie acceptat!

3. Există un celibat asumat liber. Dar acesta are sens doar dacă este pentru Împărăția lui Dumnezeu. Și cine decide dacă celibatul unui om slujește intereselor Împărăției? Dumnezeu sau omul? Cu alte cuvinte, e frumos să fii disponibil să rămân celibatar de dragul Împărăției, dar tot de dragul Împărăției trebuie să fii dispus să mă căsătoresc. Împăratul îi cere lui Ieremia să rămână necăsătorit, dar îi cere lui Osea să se căsătorească chiar cu o curvă. Sunt exemple extreme, e adevărat! Ele însă ne arată că Împăratul știe mai bine ce este pentru Împărăție. A primi cuvântul lui Isus din v.12, nu înseamnă să rămâi celibatar doar pentru că poți rămâne celibatar. Ci să rămâi celibatar PENTRU ÎMPĂRĂȚIE dacă poți rămâne celibatar. Este cu totul altceva. Și poți rămâne celibatar pentru Împărăție, dacă este mai de folos Împărăției, dacă Împăratul îți descoperă acest lucru. Darul celibatului este pentru cei cărora le este dat de Dumnezeu. Dumnezeu le poate da acest dar fie printr-o situație care nu ține de ei (celibatul impus), fie printr-o călăuzire (celibatul asumat). Observăm că și celibatul asumat se primește sau este un dat de sus. Pe de o parte Dumnezeu dă celui în cauză puterea de a trăi singur și de a-și stăpâni propriile dorințe, iar pe de altă parte îi dă călăuzirea că este mai bine pentru Împărăție să slujească pe Dumnezeu ca celibatar.

Deși este o discuție despre căsătorie, divorț și celibat, esența dialogului este reprezentată de contrastul dintre o abordare antropocentrică a vieții și o abordare teocentrică a vieții. Fariseii, oamenii de rând, și chiar și ucenicii trăiau pentru propria lor împlinire pe acest pământ. De pe această poziție vorbeau despre căsătorie, divorț, sau celibat. Punctul de pronire era mereu același: *cum să îmi fie mai bine mie?* Isus îi provoacă să trăiască pentru Împărăție, pentru Dumnezeu. Deci, să lepede sinele, să renunțe la a mai fi preocupați de confortul și împlinirea lor, și să se preocupe ca Numele Domnului să fie glorificat atât prin căsătorie, cât și prin celibat. Când ești preocupat de glorificarea Numelui lui Dumnezeu, te vei căsători sau vei rămâne singur după cum Domnul te va călăuzi, după cum va fi mai bine pentru interesele Împărăției Sale. Dacă ești căsătorit, vei urmări unitatea cu soția ta pentru gloria Numelui Său. Divorțul nici nu va putea fi pus în calcul. Vei face tot ce ține de tine ca să crești în unitate cu partenerul de viață. Doar o situație absolut tragică, ce nu ține de tine, va putea aduce în discuție divorțul, ca o îngăduință din pricina împietririi inimii. Când partenerul te înșeală, atunci unitatea este frântă. Practic răul a și

triumfat asupra căsătoriei. Ce se mai poate face pentru gloria Numelui Său este să se oglindească demnitatea Celui care a dat Israelului preacurvar și idolatru cartea de despărțire. Lepădarea de sine rămâne deci o temă centrală și a acestui capitol, după cum vom vedea și în celalalte pasaje.

De asemenea nu este întâmplător că secțiunea care se va încheia cu blestemarea smochinului, cu anunțarea lepădării lui Israel și distrugerii Ierusalimului și Templului începe cu o discuție despre divorț. Mântuitorul a numit deja acest neam un neam viclean și preacurvar. Israel trăia în adulter spiritual. Idolul nu era acum unul fizic, ci unul ascuns: propriul eu. Israel trăia în curvie prin adorarea sinelui. Pentru aceasta au construit o teologie după poftele lor și un Dumnezeu ciuntit. Dumnezeu avea să le dea cartea de despărțire. Dumnezeu avea să lepede pe Israel. Dar nu o face deodată. Nu o face după teologia lor, și după orice pricină. Dumnezeu este răbdător și plin de iubire. Așteaptă. Mai dă o șansă. Trimite pe Fiul Său. Pricina de divorț exista de mult și nu era orice pricină, ci era una foarte serioasă. Dar Dumnezeu încă așteaptă. Dacă ar fi acționat conform teologiei lor despre divorț, Israel ar fi fost lepădat de mult.

Provocarea pasajul este să trăiești o viață spre gloria lui Dumnezeu. În cuvinte pare ușor. În fapte e mult mai greu. În adâncul inimii e și mai greu. Când ne trăim o zi, instinctiv ne gândim cum să ne trăim acea zi ca să ne fie nouă mai bine. Isus ne provoacă să concepem acea zi din altă perspectivă: cum să îi fie mai bine Domnului și gloriei Numelui Său! Nu poți să le faci pe ambele deodată. Trebuie efectiv să renunți la tine însuși, pentru a putea fi centrat pe Domnul. Trebuie să ai credință că este drept și frumos să trăiești pentru gloria Domnului. Acest lucru e MAI important și valoros decât propria ta fericire. Dar ce se va întâmpla totuși cu mine? Dumnezeu îți promite că îți va purta El însuși de grijă și fericirea ta va veni ca ceva natural, de la sine. E nevoie de credință. Să îți lași din mâini propria viață, și să ai încredere că Dumnezeu Se va îngriji de tine în toate lucrurile. Și cu această liniște în suflet să îți concentrezi atenția și energiile pentru înălțarea Numelui Său! Cel mai adesea, cu Numele lui Dumnezeu pe buze trăim pentru noi înșine. Dar ce ar însemna azi să trăiești nu pentru tine, ci pentru gloria Sa?

19:13-15 – Isus și copilașii

Rămânem tot în atmosfera de familie. S-a vorbit despre căsătorie, divorț, celibat. Acum se vorbește despre copii. Chiar în toiul acelei discuții i-au fost aduși niște copilași ca să se roage pentru ei. Isus acceptă întreruperea. Dar ucenicii îi certau, spunând probabil: *Ce-i cu acești copii? Noi discutăm lucruri serioase, despre familie!* Ei discutau despre familie, dar nu în spiritul familiei. Iată că au venit niște reprezentanți foarte importanți ai familiei: copii. Locul lor era acolo, căci se discuta despre familie. Și ei trebuiau să facă parte din tablou. Și tocmai vorbeau despre celibat. Dar dacă toți ar fi celibatari unde ar mai fi copiii? Isus primește cu drag copiii. Acceptă cu drag întreruperea. Le oferă atenție. Isus iubește copiii. Isus este deci pro familie și pro căsătorie. În Genesa, la început, găsim și porunca: *creșteți și înmulțiți-vă!* Porunca nu este dată pentru om, ci pentru gloria lui Dumnezeu! Dumnezeu este glorificat prin acest lucru. Dumnezeu nu anulează acest mandat din Eden. El este reafirmat după cădere în Gen.9:1 și după cădere. El este reafirmat în viața lui Avraam (vei naște un fiu...) și apoi în sânul lui Israel care

trebuia să se dezvolte în țară și în istorie și să ducă sămânța sa mai departe în istorie până la venirea lui Mesia. Și în Noul Legământ, Pavel reafirmă acest mandat în 1 Timotei 5:14:

- *Vreau dar ca văduvele tinere să se mărite și să aibe copii, și să fie gospodine la casa lor, ca să nu dea potrivnicului nici un prilej de ocară. (1 Tim.5:14)*

Aceasta este normalitatea, firescul, mersul natural al lucrurilor. Viața primită de la Dumnezeu pe acest pământ trebuie trăită, onorată, de dragul lui Dumnezeu, spre gloria Sa. De aceea, întemeierea unei familii și facerea de copii este un firesc al vieții spre gloria lui Dumnezeu. Dumnezeu este glorificat prin familie, prin dragostea din familie, prin perpetuarea vieții pe pământ. Celibatul este o excepție. Regula este căsătorie. Pot fi situații de strâmtorare când celibatul poate fi preferat (vezi în 1 Cor.7), dar într-un context normal de viață întemeierea unei familii este un firesc care Îl onorează pe Cel care a creat familia. Deci, chiar și în dreptul copiilor nu se pune întrebarea: eu cu ce mă aleg? Pentru ce să fac copii?, ci: cum poate fi Numele Său glorificat prin aceasta? Da, viața se va complica prin copii. Ei vor aduce și multe satisfacții. Dar nu din pricina acestor satisfacții trebuie să te lași convins să faci și copii de vreme ce te-ai căsătorit. Ci din pricina faptului că Dumnezeu este onorat prin aceasta, că voia Sa este în continuare ca viața să fie perpetuată pe pământ până la venirea Sa. De ce să mă căsătoresc? De ce să am copii? Întrebările rămân LA FEL DE VALABILE pentru cei ce s-au căsătorit și au copii: de ce sunt căsătorii AZI? De ce am copii AZI? Cei care s-au căsătorit și au deja copii, nu pot spune: ce bine, am trecut de această etapă a frământărilor, lucrurile s-au clarificat la mine! Nici gând! Lucrurile sunt mai actuale ca niciodată. De ce ești AZI căsătorit? De ce ai AZI copii? Răspunsul la aceste întrebări trebuie reînnoite în fiecare zi. 99% au dat răspunsuri antropocentrice la aceste întrebări. Satisfacția lor, numele lor, fericirea lor erau în centrul frământărilor legate de căsătorie și copii. Tu ce răspuns vei da AZI la aceste întrebări?

Revenim la text. Se discută despre familie. Ucenicii alungă copiii, Isus îi primește. Ei sunt parte din familie, locul lor este acolo. Isus îi îndrăgește. Isus se simte bine în prezența copiilor. Acest lucru face parte din adevărata umanitate. Omul autentic este în esența lui pro familie, pro viață, pro perpetuarea vieții deci și pro copii. Cine nu este mișcat, înduioșat, sensibilizat de prezența copiilor are o problemă înlăuntrul său. Umanitatea sa este ciuntită pe undeva. Isus se simte bine în prezența copiilor și pentru că ei au acea smerenie care le lipsește adulților. Copiii acceptă statul de copil, acceptă dependența de părinți, sunt orientați spre relație și primesc și dăruiesc ușor harul și iertarea. Trec repede peste un conflict. Apare un conflict între mamă și copil. Plânsete, bocete, supărare mare. Vine și pedeapsa. Dar apoi vine și reconcilierea. Copilul o primește fără ezitare. Se întoarce cu toată inima în relație. Nu are dosare, resentimente, rețineri. El este cu toată inima din nou în relație. Mântuitorul le readuce aminte ucenicilor: *Împărăția cerurilor este a celor ca ei*. Ne aducem aminte că tot capitolul precedent a fost introdus tot de o discuție despre copilași. Este un indiciu că Mântuitorul continuă tratamentul. Isus rămâne focalizat pe ucenici. Deși discută cu Fariseii, cu tânărul bogat, ucenicii rămân în centrul atenției Sale. Toate acestea sunt un bun prilej pentru a continua vindecarea din inima ucenicilor. Într-adevăr în toate aceste pasaje din cap.19-20 apare mereu evidențiată reacția

ucenicilor și apoi este prezentat răspunul lui Isus la reacția lor. Și pasajul despre divorț se încheie la fel: ucenicii reacționează, iar Isus le vorbește. La fel este și în tabloul cu copilașii. Ucenicii reacționează, iar Isus îi învață. Deci, pasajul din 16:21-28 pare a fi o bornă esențială în Evanghelie. După ce ucenicii ajung la concluzia din 16:16, Isus începe să le spună despre moartea Sa. Acest nou Cuvânt despre El nu poate încolți în inimile lor. Problema: sinele nelepădat și nerăstignit. Isus începe apoi un tratament împotriva acestei boli și în vederea rodirii în inima ucenicilor a Cuvântului despre moartea și învierea Sa. Capitolul 17 este o primă parte a tratamentului. Cap.18 este o a doua parte a tratamentului. În capitolul 19 tratamentul continuă. Isus le aduce aminte ucenicilor de acest lucru și prin replica din 19:14.

19:16-26 - Tânărul bogat

Cu ce motivație s-a apropiat tânărul bogat de Isus? Nu s-a apropiat ca Fariseii să Îl ispitească, dar nu s-a apropiat nici ca un copilaș. Tânărul bogat s-a apropiat de Isus de pe poziția unuia care se crede bine, care se consideră neprihănit. El vroia să primească și confirmarea Mântuitorului. Cu privire la întrebarea: ce bine să fac? El considera că are toate răspunsurile pregătite. Căci, se gândea el, orice bine ar preciza Isus, eu cu siguranță l-am făcut deja. Tânărul bogat îl respecta pe Isus. Și tocmai de aceea căuta aprobarea Lui, lauda Lui. Dar o căuta în mod firesc, nu în mod duhovnicesc. O căuta pentru merite, și nu pentru ancorarea credinței în harul divin. O căuta de la omul Isus și nu de la Isus, Fiul lui Dumnezeu. Iată că mulți oameni s-au raportat idolatru față de Isus, ca la un om deosebit, special. Și oamenii caută împlinirea nevoii de semnificație prin aprecierile semenilor. Și cu cât un semen este mai deosebit, cu atât aprecierea și aprobarea lui este mai valoroasă, deci merită căutată și câștigată. Isus era special. În ochii unora era doar un om special. Și mulți au căutat de la Isus o apreciere și confirmare neduhovnicești, așa cum au căutat-o de la alți semenii. Isus nu este tulburat de acest lucru. Din pricina împietririi inimii lor acest lucru era inevitabil. Căutarea idolatră și aprecierile unui om ne îndepărtează de Dumnezeu. Iată că oamenii au căutat idolatru aprecieri, chiar de la Isus Însuși. Cel rău s-a folosit de prestigiul și valoarea omului Isus pentru a momi pe oameni către laude firești. Dacă acest lucru s-a întâmplat cu Isus, se va întâmpla și cu noi. Dumnezeu se va folosi de noi pentru a aduce mulți oameni mai aproape de El. Dar și diavolul se va folosi de imaginea noastră înaintea celorlalți ca să îi îndepărteze de Dumnezeu. Și va face acest lucru chiar dacă noi rămânem în ascultare de Dumnezeu. Ba chiar se va folosi de faptul că noi rămânem în ascultare de Dumnezeu pentru ca oamenii să ne idolatrizeze și să caute aprecierea noastră în mod idolatru. Putem încerca să prevenim acest lucru. Pavel ne mai dă multe sfaturi în această direcție. Am comentat mai detaliat acest lucru în 2 Corinteni (vezi comentariul pe cap.3-4 și pe cap.12a). Pavel este atent nu doar la percepția sa față de el însuși, ci și la percepția celorlalți față de el. El caută să îl vestească pe Isus și nu pe sine. El vrea ca Isus și doar Isus să strălucească prin viața sa. Pentru aceasta nu își mărturisește toate păcatele în public, ci vorbește într-un anumit spirit. Spiritul cu care vorbea el conta mai mult decât vorbele sale. Vorbea de pe poziția unui om zdrobit și care trăiește doar prin meritele și puterea lui Hristos. El vorbește adesea și deschis despre harul lui Dumnezeu, despre faptul că doar Dumnezeu merită slava, că oamenii trebuie să

Îl urmeze pe Dumnezeu, și nu pe el. Când unii Corinteni fac partidul lui Pavel, el îi mustră pentru acest lucru. El îi atenționează pe Galateni că chiar dacă el însuși ar veni să vestească o altă Evanghelie să fie anatema. El înalță mereu harul care lucrează în el, și se laudă doar cu slăbiciunile lui. El își face partea lui pentru ca ceilalți să nu-l idolatrizeze. Dar chiar dacă își face partea lui nu înseamnă că nu au fost unii care l-au idolatrizat (cum au fost cei din Corint). La fel este și cu Isus. El arată spre Tatăl, dar unii, ca tânărul bogat, au dorit o apreciere firească de la Învățătorul Isus. Dacă i s-a întâmplat lui Isus și lui Pavel, ni se va întâmpla și nouă. Un credincios care crește în har devine un om special, deosebit. Mulți necredincioși și credincioși vor observa acest lucru. Cei care nu au relație profundă cu Domnul și sunt încă dominați de vizibil, nu vor distinge lucrarea nevăzută a harului din viața acestui credincios, și nici nu vor căuta confirmarea din partea lui Dumnezeu. În mod inevitabil vor fi atrași de aprecierea și aprobarea acestuia. Este un lucru trist, dar care trebuie acceptat. Cel rău se va folosi de lucrurile zidite de Dumnezeu în noi pentru a-i îndepărta pe oameni de Domnul. Și cu cât lucrurile zidite de El în noi vor fi mai frumoase, cu atât cât cel rău va avea mai mult succes în acest demers. Oamenii vor căuta aprecierile noastre, vor căuta afecțiunea noastră, se vor teme de noi mai mult decât de Domnul, se vor tulbura la gândul că poate suntem supărați pe ei, se vor gândi prea mult la ceea ce noi credem despre ei. Noi vom ști că suntem niște bieți păcătoși care nu avem de oferit nimănui nimic, și că avem zilnic nevoie disperată de Unica Sursă a vieții și a împlinirii care este doar Domnul. Vom fi adesea uimiți că oamenii vor căuta de la niște găunoși ca noi viața ce poate veni doar de la Domnul. Dar apoi vom înțelege legitatea. Vom fi atenți să nu dăm noi apă la moară celorlalți în această mare înșelătorie, dar vom lăsa percepția celorlalți față de noi înșine în mâna lui Dumnezeu. Nu mai este sfera noastră de responsabilitate. Ne vom întrista, dar nu prea mult. În ciuda faptului că cel rău se va folosi de lucrurile frumoase zidite în noi, de autoritatea noastră, de fragmente din sfaturile și învățăturile noastre, pentru a-i îndepărta pe oameni de Domnul, nu ne vom tulbura, nu ne vom opri din drum, nu ne vom defocaliza. Vom continua să Îl lăsăm pe Domnul să zidească lucruri și mai frumoase în noi, să rostească și mai multe învățături prin noi. Acesta este modelul lui Isus. El nu s-a oprit din rodire.

Isus trăia în mod desăvârșit ca oamenii să se apropie de Tatăl. Cel rău folosește imaginea lui Isus pentru a-l îndepărta pe tânărul bogat de Tatăl. Căutarea idolatră a aprecierii unui om nu putea decât să îl îndepărteze și mai mult pe acest tânăr de Dumnezeu. Dar de ce tânărul bogat Îl percepea greșit pe Isus? Din pricina lui Isus? Nicidecum! Din pricina lui însuși. Și mai exact din pricina percepției de sine greșite. Tânărul bogat Îl percepea greșit pe Isus, pentru că se percepea pe el însuși greșit. Isus, prin răspunsul Său, vrea să aducă vindecare tânărului bogat. Și prin răspunsul Său încearcă să îi corecteze imaginea de sine, percepția sa față de el însuși. De aici este rădăcina bolii sale. El se judeca pe sine pe baza meritelor și puterii personale. Se considera un om bun, un om care a putut face binele și l-a și făcut. Deci considera că are o valoare personală prin el însuși. Dacă el se privea pe el însuși prin ochelari legaliști, pe baza meritelor, și nu a harului, așa îi privea și pe ceilalți. Deci percepția de sine influențează extrem de mult percepția celuilalt. Criteriile prin care ne judecăm pe noi înșine, vor fi primele pe care le vom folosi în evaluarea semenului. Și atunci prin acești ochelari legaliști, tânărul bogat vedea adesea

în oamenii speciali din afara lui, niște oameni care au reușit prin ei înșiși să devină cineva. Erau valoroși în sine, și aprecierea lor deci conta, era valoroasă în sine. Iată de ce alte Evanghelii ne relatează începutul dialogului cu Isus astfel: *Bunele, Învățător...Isus răspunde: de ce mă numești BUN: Bun este unul Singur!* Pentru tânărul bogat și oamenii puteau fi BUNI. El era BUN. Deci și alții puteau fi BUNI. Și astfel merita să cauți aprecierea acestora. Pentru că el se vedea pe sine însuși SURSĂ, îi privea pe alții ca SURSĂ. Și așa îl vedea și pe Isus: un om bun, care prin sine, a devenit cineva. Isus îl învață că BUN este doar Dumnezeu, și că BINELE este Unul singur: tot Dumnezeu. Dumnezeu este singurul BUN și singura sursă a Binelui. Omul nu poate fi nici bun, și nici sursă a binelui. El poate primi binele de sus și să-l dea mai departe. Aceasta este cu totul altceva. Deci când ceilalți ne privesc în mod idolatru, rădăcina, esența problemei nu este modul în care ei ne percep, ci modul în care ei se percep pe ei înșiși. Și acolo nu putem interveni, nu putem schimba. Putem arunca doar semințele adevărului, cum a făcut și Isus față de tânărul bogat. Dar tânărul bogat nu a primit Sămânța. Isus merge mai departe și-l lasă în grija Duhului Sfânt. Duhul Sfânt Însuși respectă decizia tânărului de a nu primi Sămânța vindecătoare.

Blândețea, eleganța cu care îi aruncă Isus Sămânța este divină. Isus nu este brutal. Isus îl ia de unde este, dar nu îl lasă acolo. Isus ia ce este bun din întrebare, creează o punte de dialog și APOI încearcă să îl corecteze pe tânărul bogat. În cele din urmă, tânărul bogat pusese o întrebare legată de viața veșnică. Nu întrebuse ceva de moșia sa sau despre întâietate. Întrebuse de viața veșnică. Isus avea deci pe ce construi, avea un punct bun de pornire. Este evident că tânărul bogat este pe coclauri. Dar Isus caută în acest coclauri mucusul care fumează, un sâmbure de adevăr pe care îl poate răscumpăra, pe care poate construi. Îi atrage deci atenția asupra unicității Binelui, provocându-l pe tânăr la meditație. Isus nu îi spune nici cine este acel singur Bine și nici de ce este doar un singur Bine. Îl lasă pe tânăr să proceseze. Răspunsurile prea clare sunt adesea ineficiente. Oamenii religioși le vor aproba repede și le vor îngloba imediat în limbajul lor religios de lemn și în teologia lor formulată adesea corect dar, separată de viața trăită. Dacă Isus ar fi dezvoltat afirmația din v.17, tânărul bogat l-ar fi aprobat cu siguranță spunând: *Desigur, Bun este doar Dumnezeu și toate vin doar de la El. Noi suntem niște păcătoși.* Sunt sigur că tânărul bogat avea poezia învățată. Aici e marea dificultate în dialogul cu oamenii legalisti și religioși. Ei au un limbaj religios, au o teologie formulată corect. Adevărul pătrunde cu greu către inima lor. Căci ei aprobă adevărul, deși lăuntrul lor e plin de neadevăr. Ei nu trăiesc în inima lor după adevăr, dar aprobă adevărul și sunt mereu pe buze cu el. Astfel își creează o imunitate față de adevăr. Predicile nu-i mai ating. Ei sunt de acord cu tot. Și aceasta pentru a ascunde că nu împlinesc tot. Această schizofrenie monstruoasă este o boală teribilă cu care trebuie să luptăm până la moarte. Doamne, păzește-mi inima!

Modul în care continuă dialogul confirmă cele spuse mai sus. Isus îi vorbește de păzirea poruncilor. Într-adevăr, calea spre viață este calea păzirii poruncilor. Legea spunea clar acest lucru. Tânărul bogat întrebă: Care? El considera că a păzit toate poruncile, de aceea pune această întrebare. El este sigur pe el și de-abia așteaptă ca Isus să menționeze o poruncă, pentru ca el să poată răspunda: *Am păzit-o!*, și apoi Isus să spună altă poruncă, iar el să răspundă: *Și pe*

asta am păzit-o! și tot așa până când Isus să fie uimit și impresionat și să-i dea lauda după care el venise! Căci, el știa de fapt răspunsul la întrebarea pe care o pusese lui Isus. Și atunci de ce i-a mai pus-o? Tânărul bogat nu venise să învețe de la Isus, ci doar să impresionez prin ce știe el, și să primească validare pentru ceea ce deja știa. Cel îl mai putea învăța pe el Isus? El știa. El putea. El era. Nu era nicidecum un copilaș. Nu era nicidecum sărac în duh. Era bogat și pe dinafară, dar și pe dinăuntru.

Mântuitorul îi dă câteva porunci din Lege. Este important să analizăm care. El selectează patru porunci din decalog, apoi o altă poruncă ce vizează relația cu părinții, și apoi o poruncă generală, care de fapt le include pe toate celelalte: să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși! Decalogul include mai întâi porunci care vizează relația directă cu Dumnezeu, și apoi porunci care vizează relația cu aproapele. Isus menționează porunci doar din această a doua categorie? De ce? Am comentat deja acest aspect în Matei 18a, și anume: iubirea față de Dumnezeu cel nevăzut o putem inventa mai ușor. E mai greu să ne păcălim pe noi înșine în ce privește iubirea aproapelui. Dar iată că tânărul bogat reușește să se mintă pe sine și în ce privește relația cu aproapele. Modelat de teologia legalistă a Fariseilor, tânărul bogat scade standardele legii divine, și este mulțumit de sine. Și răspunde cu mândrie: *TOATE aceste porunci le-am păzit CU GRIJĂ, din TINEREȚEA mea; ce-mi mai lipsește?* TOATE, CU GRIJĂ, și din TINEREȚE! Și el știe că nu-i mai lipsește nimic! Dar întreabă totuși, căci vrea să audă răspunsul și din gura lui Isus! Pentru aceasta a venit la Isus! Privind la răspunsul tânărului bogat mă îngrozesc de ce este în mine. Există în mine această teribilă disociere între teologie și trăire, această tendință cumplită de a-mi însuși lucrurile pe care le afirm, deși ele sunt atât de străine de trăirea mea de zi cu zi. *Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși!* Am meditat vreodată la adâncimea și standardul acestei porunci? Dacă da, oare putem îndrăzni că măcar într-o zi am reușit să iubim un singur semen ca pe noi înșine? Dar tânărul bogat răspunde sigur pe sine și în dreptul acestei porunci: am păzit-o cu grijă din tinerețea mea! Tânărul era desigur un om moral în felul lumii, și se ferise de păcate mari. Era de încredere, era de dorit să îl ai ca vecin. Puteai să îi încredințezi bunurile tale fără teama că te va înșela. Era politicoș, civilizat, binecrescut, nu furase bunul altuia, nu ucisese, nu comisese adulter. Era un tânăr de succes. Nu avea dosar. Era imaculat. Dar era bolnav de sine și trăia într-o mare minciună. Tragedia este că atunci când dă răspunsul din v.20 el nu minte, în sensul că el chiar crede că răspunsul e adevărat. Era mai bine dacă mințea de ochii lumii. Dar el chiar crede! Aceasta este tragedia. Dar nu este de condamnat. Ci de înțeles. Și mai mult decât atât, descoperind fisura sa din perceperea propriului sine, să ne cercetăm pe noi înșine. Tânărul bogat era ca orice om în căutarea fericirii. O componentă fundamentală a fericirii este o imagine pozitivă de sine. Nevoia este imensă. Strădania este imensă. Dar el urmărea ca cei din vremea lui contruirea unei imagini bune de sine prin Lege, și nu prin har. Faptele sale bune erau temelia imaginii sale bune de sine, și nu neprihănirea dată în dar prin credință de Dumnezeu și pe care o primise tatăl său Avraam (vezi Gen.15). Și de aici scăderea standardelor divine, autoamăgirea, negarea și toate mecanismele implicate pentru a construi din jalnicile noastre fapte o imagine bună de sine. Tânărul bogat era un copilaș care a decis să se descurce singur, care a decis să își rezolve prin el însuși problema neprihănirii, a identității și a imaginii de sine? De ce nu și-a

recunoscut neputința? De ce nu a cerut harul de sus? Atunci ar fi fost LIBER să se privească așa cum este, cu neajunsurile și imperfecțiunile lui. Atunci s-ar fi odihnit în har și ar fi renunțat la jugul atât de obositor al strădaniei de a clădi din faptele noastre de paie un castel de nestemate!

Isus înțelege boala. Înțelege adâncimea ei. Înțelege mecanismele de apărare ale eului tânărului bogat. Verbalizarea era unul din el. Aprobă cât mai des voia lui Dumnezeu până te convingi că ești de partea ei, până te convingi că o și împlinești în viața ta. De aceea, un sfat (mai ales pentru cei tineri, adică sub 40 de ani!): nu predica prea des, nu da prea des învățătură altora! Isus știe că printr-un simplu dialog nu poate să dărâme zidurile negării propriul faliment moral, ziduri groase și contruite de inima tânărului bogat în atâția ani de zile! Și atunci ce face? Trece la practică! Trece la concret, la viața trăită, la proba VIE a realității! Și nu prin exemple, ci chiar prin faptă! Era modul cel mai bun prin care Isus putea surpa zidul de apărare al tânărului bogat! Isus l-a iubit cu adevărat, căci a găsit calea prin care să surpe zidul prin care tânărul bogat se apăra de.... revărsarea harului, de mântuirea pe care o căuta, și pe care credea că o deține. Isus nu neagă ce a spus tânărul. Nu îi spune cu uimire și mânie: ești nebun? Cum poți fi atât de fățarnic? Cum poți spune că ai iubit pe aproapele tău ca pe tine însuși? Un astfel de dialog nu l-ar fi ajutat pe tânărul bogat. El avea justificări și VORBE pentru orice. Isus îi cere O FAPTĂ concretă. Îi răspunde blând: ok. Deci ai păzit aceste lucruri din tinerețea ta. Bravo! Dar dacă vrei mai mult, adică să fii desăvârșit, mai fă un singur lucru: *vinde tot ce ai, dă la săraci. și vei avea o comoară în cer. Și apoi, vino și urmează-Mă!* Isus ridică standardul! De fapt îl reașază acolo unde era de fapt! Cum poți spune că iubești pe un sărac ca pe tine însuși, când tu dormi într-un palat iar el este chinuit de foame? Măcar nu spune acest lucru! Nu cred că Isus i-ar fi cerut să vândă toată averea dacă tânărul bogat nu ar fi declarat aceste lucruri despre sine. Isus vrea de fapt să îl ajute să vadă unde este de fapt. Isus nu se așteaptă ca tânărul să împlinească porunca. Știe unde este tânărul. Știe cât de bolnav, lumesc și slab este. Nu vrea nici să îl umilească, ci vrea să-i ajusteze cu grijă, fără să îl strivească, percepția față de el însuși, și aceasta pentru a-l conduce către har, către viață, către mântuire.

Vorbele Mântuitorului îl întristează pe tânărul bogat. Îl întristează chiar foarte mult, căci avea multe bogății. Tânărul bogat Îl respecta pe Isus. De aceea și-a dorit o laudă de la El. Dar Isus îi face o provocare la care nu se aștepta. În fața provocării se vede neputincios. Isus îi propune o viață desăvârșită care este mult mai înaltă decât ce credea el. Isus operează cu standarde divine. Tânărul avea multe bogății. El ținea și la aceste bogății după cum ținea și la bogățiile sale interioare: imaginea bună despre sine. Ba mai mult: era o legătură între bogățiile interioare și cele din afara lui. Bogățiile materiale erau în acea vreme dovada binecuvântării lui Dumnezeu. Erau dovada că Dumnezeu este de partea lui, și bineînțeles era de partea sa, căci păzise de mic copil poruncile Domnului. Aceste bogății îi ofereau un prestigiu în societate. Un prestigiu spiritual: căci Dumnezeu răsplătește pe cei neprihăniți, și un prestigiu social: căci era cunoscut, și deținea putere. Deci există o legătură clară între bogățiile materiale și cele legate de eul său. Tânărul bogat se întristează căci se confruntă cu un adevăr despre sine pe care nu îl știa. Își vede limitele, își vede dorințele adânci ale inimii, își descoperă egoismul, iubirea pentru acest

pământ, iubirea de sine, motivațiile ascunse ale inimii. În cele din urmă el nu s-a străduit să păzească poruncile din dragoste de Dumnezeu și de semenii, ci din iubire de sine. El s-a chinuit să fie un om bun, de dragul său, și nu de dragul altora. Isus îi arată cât de mult ține la el însuși, și cât de puțin îi pasă de aproape. Tânărul bogat era un om moral, de bine cum am spune noi, dar era sărac în iubire. A falimentat în a iubi în mod autentic. Or, iubirea era ținta, inima Legii. A falimenta în a iubi, înseamnă un faliment total. El vine la Isus bucuros, entuziasmat și pleacă întristat. Dar este mai aproape de mântuire și de har decât de la început. Întristarea produsă de întâlnirea cu Isus îl poate călăuzi către mântuire.

Tânărul bogat pleacă. Isus continuă dialogul cu ucenicii. Cu siguranță că l-a iubit pe tânărul bogat. Însă preocuparea Sa majoră este acum formarea ucenicilor. El știe că va pleca în curând. Ucenicii Săi vor rămâne și vor deveni temelie Bisericii Sale. Mântuitorul le atrage atenția asupra dificultății ca un om bogat să intre în Împărăția lui Dumnezeu. Din exemplul din v.24, practic este imposibil ca un om bogat să intre în Împărăție. Un om bogat pe din afară este de obicei bogat și pe dinăutru. Mai ales într-o vreme în care bogăția era și semnul vizibil al binecuvântării lui Dumnezeu. Ferice de cel sărac în duh. Doar cel sărac în duh poate intra în Împărăție. Un om bogat poate fi sărac în duh, dacă își dezlipește inima de bogățiile sale și își recunoaște falimentul moral înaintea lui Dumnezeu. Un om sărac poate fi bogat în duh. El poate ține la cocioaba lui mai mult decât ține un bogat la palatul său. De asemenea, poate avea o imagine de sine mai bună decât un mare om de afaceri. Isus vorbește despre acele bogății ale inimii, lipite de inimă care fac practic imposibilă primirea harului. Harul se revarsă doar acolo unde este sărăcie. De fapt este sărăcie peste tot. Dar nu se recunoaște acest lucru. Dacă tânărul bogat vindea averile sale și prin acest act de caritate își îmbunătățea și mai mult neprihănirea personală, el ajungea și mai departe de mântuire. Avem, nevoie să ne sărăcim înăuntru nostru pentru a putea primi harul. Și harul ne oferă o nouă identitate, un nou sistem de valori, un nou stăpân, noi tipuri de bogății. Și în această nouă etapă trebuie să fim disponibili să renunțăm la tot, chiar la bogățiile fizice, dacă Isus ne cere acest lucru. Harul deci se revarsă peste noi în măsura în care recunoaștem nevoia de har, și în măsura în care recunoaștem că aceasta este cea mai mare nevoie a noastră, și de fapt singura care contează. Harul intră acolo unde este chemat, dar intră mereu ca un Rege, ca un Stăpân. Harul nu ne oferă doar iertarea, lăsându-ne să ne trăim viața cum dorim noi. Harul ne dă o altă viață. El de fapt ne dă adevărata viață. El dă o nouă direcție existenței noastre, și vrea să așeze sub stăpânirea lui vindecătoare întreaga noastră ființă. Acesta este adevăratul har pe care îl dă Isus. Tânărul bogat nu avea nevoie doar de iertare, ci de o nouă viață. o viață trăită pentru Dumnezeu, trăită în iubire. Aceasta era viața pe care doar Isus i-o putea da. Ca să poți primi harul trebuie să recunoști cât de mare nevoie ai de el și să fii disponibil să te lași schimbat de har. Ambele condiții trebuie respectate.

Isus i-a șocat pe ucenici în multe rânduri. Dar acum șocul pare a fi maxim: *Ucenicii când au auzit lucrul acesta, au rămas uimiți de tot...* Până acum Matei nu mai folosește o astfel de expresie în dreptul ucenicilor. De ce sunt așa de șocați ucenicii? De ce întreabă tulburăți: *Atunci, cine poate fi mântuit?* Contextul cultural și religios ne ajută să înțelegem reacția lor. Am

menționat deja că ei trăiau în această mentalitate: cel neprihănit este binecuvântat material de Dumnezeu. Deci în profilul omului neprihănit, mântuit era inclusă și o stare materială bună. Fariseii erau iubitori de bani și erau adesea oameni bogați. Studiile contau foarte mult în Israel. Aveai nevoie de mulți bani pentru a studia și pentru a deveni Rabi, Învățător. Iar după ce deveniai Învățător trebuia să îți recuperezi investiția. Fariseii erau adulați adesea de popor. Ei erau modele. Ei erau cei care arătau calea spre mântuire. Ei erau și bogații vremii. Deci cei bogați erau considerați a fi mai aproape de mântuire. Dar Isus le spune exact opusul: ei sunt tare departe de mântuire. Dacă deci cei mai spirituali dintre noi sunt atât de departe de mântuire, atunci cine mai poate fi mântuit!? Dacă cei mai neprihăniți și binecuvântați de Dumnezeu dintre noi nu au nici o șansă la mântuire, atunci ce șansă mai avem noi?

De asemenea, ucenicii au înțeles probabil cât de înalt este standarul poruncilor divine. Nu cred că l-au judecat pe tânărul bogat pentru că nu și-a vândut averea. Căci și ei doreau să ajungă bogați și plini de faimă. Nu era oare aceasta chiar una din motivațiile cu care l-au urmat pe Isus Mesia? Dar iată că dacă ești bogat Isus îți cere să renunți la toate bogățiile tale. Este prea sus standarul. Cine îl va putea atinge? Cine va putea fi mântuit până la urmă? Întrebarea lor este excelentă. Isus a dorit de mult ca ei să ajungă la această întrebare. De aceea, le oferă răspunsul cu o atitudine specială, cu o anumită gravitate: Isus s-a uitat ȚINTĂ la ei și le-a spus... Isus vrea ca ei să memoreze profund acest adevăr și acest moment. De adevărul din v.26 va depinde mântuirea lor și apoi a întregii Biserici pe care ei o vor păstori:

- La oameni lucrul acesta (mântuirea, a obține viața veșnică) este cu neputință, dar la Dumnezeu toate sunt cu putință (deci și mântuirea omului).

Tânărul bogat se întreba ce trebuie să facă el pentru a fi mântuit. El deci PUTEA. Întrebarea este de fapt: ce face Dumnezeu ca noi să putem fi mântuiți? Mântuirea este un proces, un proces al iertării păcatelor și al transformării vieții către înălțimea standardelor divine. Omul este total neputincios în a-și obține iertarea sau în a se schimba pe el însuși. Doar Dumnezeu îl poate ierta și transforma. Să nu uităm că sunt în contextul mai larg care ne vorbește despre lepădarea sinelui. Sinele nezdorbit al ucenicilor îi făcea să nu poată primi adevărul despre moartea și învierea lui Isus. Isus nu poate trece mai departe. Acest adevăr era fundamental. De fapt, până la finalul Evangheliei vom asista la lupta spirituală dată pentru ca acest adevăr să încolțească sau nu în inimile ucenicilor. Aceasta este lecția pe care Isus se focalizează la finalul procesul de ucenicizare. Celelate lecții vor fi predate de Duhul Sfânt după înălțare. Până atunci însă ucenicii trebuie să ia acest examen, să înțeleagă acest adevăr. Nu e vorba doar de un exercițiu intelectual: înțelegerea cognitivă a morții și învierii lui Isus, este ceva mult mai profund. Acest adevăr este în totală opoziție cu sinele lor interior, cu cele mai îndrăgite comori ale inimii lor, cu convingerile lor profunde despre ei înșiși și despre viață. În această luptă cineva trebuie să moară: ori sinele lor, ori Sămânța adevărului pe care Isus vrea să o facă roditoare în ogorul inimii lor. Bătălia este pe viață și pe moarte. Deznodământul nu poate fi decât o înmormântare. Iar pentru ca finalul să fie fericit, înmormântarea trebuie să fie în dreptul ucenicilor. Tot ce au ei mai scump în ei înșiși trebuie să fie nimic. Și nu va fi ușor. Vor trece

prin Valea Plângerii și prin Valea umbrei morții. Isus pregătește pas cu pas zdrobirea lor finală. Acesta este un moment esențial: idolul EU POT! EU POT FACE BINELE! EU POT SĂ MĂ SCHIMB! Este luat cu asalt de adevărul revelației. Tânărul bogat este doar un studiu de caz. Isus le arată prin cineva din afară ce este de fapt înlăuntrul lor. E mai ușor să vezi un defect la altcineva. Dar apoi e mai greu să nu-l vezi și la tine. Reacția lui Petru din v.27 ne arată clar că suntem în plin război, un război pe viață și pe moarte dintre sinele ucenicilor și adevărul revelației. Un fir roșu al Evangheliei este reprezentat de reacția ucenicilor. După cap.16, reacțiile ucenicilor și în mod special cele ale lui Petru sunt evidențiate din ce în ce mai des. Isus îi expune la tot felul de situații pentru ca sinele despre care le-a vorbit în cap.16b să iasă la iveală. Isus le-a vorbit despre lepădarea sinelui lor. Dar oare ce au înțeles ucenicii atunci? Mai nimic. Dar aceea învățătură era doar o introducere. Multiplele fațete ale sinelui vor ieși la iveală din ce în ce mai des începând cu cap.17. Isus le face cunoștință cu sinele lor. Și să urmărim cu atenție tot ce iese la iveală di ucenici. Acela este sinele ce trebuie lepădat! Tabloul cu tânărul bogat ne-a făcut cunoștință cu două fațete esențiale ale sinelui: Eu pot! și Eu merit! Ele nu sunt doar în tânărul bogat, ele sunt și în ucenici. Reacția lui Petru din v.27 reliefează cu claritate acest lucru. Să o analizăm.

19:27-30 – Ce răsplată vom avea?

La fel ca întrebarea pusă de tânărul bogat, nici această întrebare nu este rea în sine. Sunt chiar întrebări bune, utile. Dar problema este atitudinea de care sunt însoțite. Ambele întrebări izvorăsc dintr-o inimă bolnavă, care este dominată de EU POT! și EU MERIT! În ambele cazuri cei ce pun întrebarea așteaptă răspunsuri favorabile, răspunsurile favorabile care li se cuvin, căci ei au merite.

Petru a văzut poate că gluma se îngroașă. Ei așteptau ca în curând Isus Mesia să restaureze Împărăția lui Israel, Împărăție în care ei să fie primii după el, deci plini de bogăție, faimă, putere. Dar iată că Isus îi cere unui bogat să își vândă toate bogățiile. Ba chiar afirmă că cei bogați nu vor putea fi mântuiți. Păi, atunci ei de ce l-au mai urmat pe Isus? Ce le mai iese din această afacere? Petru a și observat că tânărul bogat a picat un test pe care el îl luase. Tânărul bogat nu a putut sau nu a vrut să lase tot pentru a-L urma pe Isus. Dar ucenicii au putut și au vrut. Ei au lăsat tot și au urmat pe Isus. Deci ei ce vor căpăta? Inima lui Petru este încă bolnavă de el însuși. El pune întrebarea ca unul care ar merita acea răsplată, ca unul căruia i s-ar cuveni răsplata. De asemenea, în centru este el, și nu Dumnezeu. Prin răsplătirea sa este glorificat el însuși și nu Dumnezeu. De asemenea, Petru încă nu înțelege că răsplata este Însuși Hristos. Și iarăși: Petru percepe că ei au făcut un mare sacrificiu pentru a-L urma pe Isus, pentru a-i face un favor lui Isus. El nu vede cu claritate că el are nevoie de Isus și nu invers, că lui i s-a făcut harul

să-L urmeze pe Isus, că prin cunoașterea lui Isus a primit deja cea mai înaltă răsplată, că nimicurile la care a renunțat sunt gunoaie, și în schimb a primit deja comori eterne din Dumnezeu prin Isus, că el nu merita să fie primit ca ucenic al lui Isus, ci că i s-a făcut acest mare har, că a renunțat de fapt la o moarte pentru a se bucura de viață, că chiar și această alegere a putut fi făcută doar prin harul și putere lui Isus, că răsplătirea lor nu este o plată pentru un merit, ci izvorăște din îndurărilor unui Dumnezeu prea generos și care răsplătește pe cei credincioși nu din pricina meritelor lor, ci din pricina bunătății Sale, că în răsplătirea celor credincioși, nu ei ci Dumnezeu este Cel glorificat, că în urma actului răsplătirii celor credincioși toți ne vom închina înaintea lui Dumnezeu uimiți de cât de mare și nemeritată este răsplata! Când am comentat Matei 5:12 am dezvoltat puțin teologia răsplătirii celor credincioși așa că nu mai este cazul să o detaliez acum. În lumina celor spuse, este evident că Petru este la furat și la furat rău de tot. Că poziția de pe care pune întrebarea este ridicolă, jenantă, că întrebarea este de fapt o ofensă adusă Celui care era Singura Răsplată și care avea să moară pentru ca nemeritosul Petru să poată fi mântuit. În cele din urmă, nu cu puțin în urmă Petru fusese o pricină de poticnire față de Isus și ar fi meritat pentru aceasta iadul, și ar fi mai de folos pentru el să i se lege o piatră de moară de gât și să fie aruncat în mare. Isus și-a asumat în dreptul Său și acest păcat al lui Petru, și Petru și-a putut urma drumul creșterii sale spirituale. Petre, unde îți sunt meritele? Petre, de unde acest tupeu să îți ceri dreptul la a fi răsplătit? Dar Petru sunt eu. Ce era în sinele lui Petru este și în sinele meu.

Sunt din nou uimit de răbdarea și blândețea lui Isus. Nu răbufnește față de Petru. Nu-l ia peste picior. Aplică aceeași abordare ca în v.11 și v.17. Nu îl contrazice direct pe Petru. Nu îl brutalizează. El răscumpără din întrebarea ce este bun, creează o punte de dialog și apoi construiește mai departe. Da, va fi o răsplătire a celor credincioși. Da, cei care vor fi lăsați tot vor fi răsplățiți și în această viață și în cea viitoare. Însă Isus nu vrea să îl lase pe Petru în ignoranță. Și adaugă în v.30 un DAR. Pe care îl va explica în capitolul ce urmează. Da, va fi o răsplătire, dar:

- Nu din pricina meritelor omului, ci din pricina harului lui Dumnezeu,
- Nu pentru slava omului, ci pentru gloria lui Dumnezeu,
- Nu cu omul în centru, ci cu Dumnezeu în centru,
- Nu deplin în această viață, ci în cea viitoare la înnoirea tuturor lucrurilor,
- Nu în înțelesul oamenilor, ci având cu totul o altă natură.

Am anticipat o parte din adevărurile pe care le va dezvolta cap.20. Acum reținem că raportarea noastră la răsplătirea noastră pe acest pământ și în viața viitoare, scoate la iveală sinele nostru, fațetele sinelui pe care încă nu le-am zdrobit. Odată conștienți de aceste fațete vom fi pregătiți să pășim spre cap.20 pentru a afla adevărurile care vor aduce vindecare inimii noastre.

Mă întreb ce au înțeles inițial din v.28. Oricum a sunat bine în urechile lor flămâde de afirmare de sine. Dar semnificația este cu totul alta. Fiecare termen din acest verset are cu totul o altă semnificație în mintea ucenicilor. Cine era cu adevărat Fiul Omului? Ce însemna scaunul de domnie al măririi Sale? Ce însemna înnoirea tuturor lucrurilor (în care sinele, și dorințele lor de afirmare de sine aveau să dispară complet din ei!!!)? Ce însemna că ei vor șede pe scaune de domnie și că vor judeca pe cele 12 seminții ale lui Israel?

Versetul 29 vine și el ca o încurajare. Răsplata nu va fi doar pe pământ. Ea va începe din această viață. Și chiar aici și acum vom primi însutit față de pierderile suferite de Isus. Dar cum anume? Isus ne vorbește de mângâierile primite prin Biserică: ești dat afară din casă din pricina lui Hristos, sute de case te așteaptă cu ușa deschisă, renunți la câteva rude, te așteaptă cu drag sute de frați și surori în Domnul, și tot așa...Dar mai mult decât acestea este prețul cunoașterii lui Isus Hristos despre care Pavel vorbește în Filipeni 3. În Filipeni 3, Pavel nu este mângâiat față de pierderile suferite prin darurile pământești ale Bisericii, ci prin Hristos Însuși, prin cunoașterea Lui! Un strop din cunoașterea lui Hristos și din părtășia vie cu El este mai valoros decât o mie de case, o mie de familii, și decât tot la ce am renunțat. Și avem acces la această cunoaștere acum și aici. Și Dumnezeu ne dă în această viață din belșug acces la părtășia cu Hristos. Iată adevărata răsplată, adevărata recompensă. Deci, mai fericiți acum și, și mai fericiți pentru o eternitate! Care este deci marele sacrificiu pe care l-am făcut pentru Domnul? Am renunțat la gunoaiile acestei lumi și la o viață robită de păcat, deșartă, anostă, de doi lei, tulburată de întuneric și nefericită, pentru a gusta adevărata fericire încă de pe acum, și apoi pentru toată eternitatea? Unde este pricina de răsplătire, Petre? Une este marele sacrificiu? Unde este marea suferință creștină? Nu vom fi răsplătiți din pricina suferinței, ci din pricina credinței. E o problemă de credință de fapt. Suferința e și ea prezentă. Dar ea nu face decât să pună în lumină alegerea credinței.